

חוק לתיקון סדרי הדין הפלילי (חקירת פשעים וסיבות מוות).

תשי"ח-1958 *

פרק ראשון: חקירת המשטרה ואישום

1. כל אדם רשאי להגיש תלונה למשטרה על ביצוע פשע. תלונה פרטית
2. משנודע למשטרה שנעשה פשע, הן מפי אדם שהגיש תלונה כאמור בסעיף 1 והן בכל דרך אחרת, חייבת היא לפתוח בחקירה. חקירת המשטרה
3. המשטרה תעביר את תוצאות חקירתה ואת חומר הראיות שהשיגה לפרקליט מחוז, ואם מצא פרקליט המחוז שהראיות מספיקות להאשמת אדם פלוני יעמידו לדין בבית משפט, וזולת אם היה סבור שאין בניהול המשפט משום טובת הציבור. תוצאות החקירה
4. על סירובו של פרקליט המחוז להעמיד אדם פלוני לדין, אם מפני שלא מצא ראיות מספיקות ואם מפני שלא ראה בניהול המשפט משום טובת הציבור, תהא זכות ערר לפני היועץ המשפטי לממשלה. ערר
5. החליט פרקליט המחוז או היועץ המשפטי לממשלה להעמיד אדם פלוני לדין בשל פשע שדינו מוות או מאסר עשר שנים או יותר, ימסור לו פרקליט המחוז הודעת אישום; החליטו להאשימו בשל עבירה אחרת, יגיש פרקליט המחוז כתב אישום נגדו לבית המשפט; הודעת האישום וכתב האישום יכילו את רשימת עדי התביעה. חודעה, אישום וכתב אישום
6. בסעיף זה, "פרקליט מחוז" – לרבות סגן פרקליט מחוז או עוזר לפרקליט מחוז. עיון
7. נמסרה לנאשם הודעת אישום, או הוגש נגדו כתב אישום לבית משפט מחוזי, רשאי הנאשם או בא כוחו לעיין בכל זמן סביר בחומר הראיות שבידי פרקליט המחוז. הנבלת העיון
8. הוראות סעיף 6 אינן חלות על חומר שהעלמתו מותרת או גילויו אסור לפי כל דין; ואולם לא יובא מטעם התביעה לפני בית המשפט חומר שלא עמד לעיון הנאשם או בא כוחו קודם לכן; הוראות סעיף זה אינן גורעות מהוראות החוק לתיקון דיני העונשין (בסתון המדינה), תשי"ז-1957.

פרק שני: חקירה מוקדמת על ידי שופט

8. נמסרה הודעת אישום לנאשם, רשאים היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או הנאשם, במועד ובדרך שנקבעו לכך בתקנות, לבקש חקירה מוקדמת באשמה; והוגשה בקשה כאמור, לא יוגש כתב אישום אלא לאחר החלטה סופית בחקירה המוקדמת. חקירה מוקדמת
9. משהוגשה בקשה לפי סעיף 8, ימנה נשיא בית המשפט המחוזי אחד משופטיו לנהל את החקירה המוקדמת; השופט המנהל את החקירה המוקדמת לא ידון במשפט על אותה עבירה. השופט המנהל את החקירה המוקדמת
10. החקירה המוקדמת תנהל בדלתיים סגורות, אלא אם החליט השופט המנהל את החקירה המוקדמת לנהלה, כולה או מקצתה, בפומבי. איסור פומביות

* נתקבל בכנסת ביום ו' בשבט תשי"ח (27 בינואר 1958); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בח"ח 254, תש"ז, עמ' 34.
1 ס"ח 235, תשי"ז, עמ' 172.

11. השופט המנהל את החקירה המוקדמת יתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון טענותיהם ולהביא ראיותיהם לפניו, ורשאי הוא להחליט –

- (1) כי הראיות יש בהן כדי להצדיק לכאורה את האשמת הנאשם בעבירה המפורטת בהודעת האישום;
- (2) כי מחוסר ראיות אין מקום להאשים את הנאשם;
- (3) כי בעלי הדין רשאים להביא לפניו ראיות נוספות.

12. היה השופט המנהל את החקירה המוקדמת סבור שהראיות יש בהן כדי להצדיק לכאורה את האשמת הנאשם בעבירה שונה מזו המפורטת בהודעת האישום, בין שהיא חמורה ממנה ובין שהיא קלה ממנה, רשאי הוא להחליט כך; ובלבד שבעבירה חמורה מזו המפורטת בהודעת האישום לא יחליט כאמור, אלא לאחר שהזהיר את הנאשם על כך ונתן לו הזדמנות נוספת לטעון טענותיו ולהביא ראיותיו לפניו.

13. לענין הזמנת עדים וגביית עדות, דין השופט המנהל את החקירה המוקדמת וסמכויותיו כדינו וסמכויותיו של בית משפט מחוזי בענין פלילי.

14. החליט השופט שניהל את החקירה המוקדמת, כי אין מקום להאשים את הנאשם, רשאי היועץ המשפטי לממשלה –
(1) לבקש מאת השופט שניהל את החקירה המוקדמת לחזור ולעייין בהחלטתו על סמך ראיות שעוד לא היו לפניו; בקשה לפי פסקה זו לא תוגש לאחר שעברו חמש שנים מתאריך ההחלטה;
(2) לערער על ההחלטה לפני בית המשפט המחוזי.

15. לא הוגשה בקשה לפי סעיף 8, או שהוגשה בקשה והוחלט שיש מקום להאשים את הנאשם, יגיש פרקליט המחוז כתב אישום לבית המשפט.

16. נמסרה הודעת אישום לנאשם, או הוגש כתב אישום לבית המשפט, רשאי שופט לצוות על מעצרו של הנאשם; משהוגשה בקשה לפי סעיף 8 ועד גמר החקירה המוקדמת, תהא הסמכות לפי סעיף זה לשופט המנהל את החקירה המוקדמת.

17. אין הוראות סעיף 16 באות לגרוע מהוראות פקודת הפרוצידורה הפלילית (מאסר וחיפושים)², או מהוראות פקודת השחרור בערבות, 1944³, או מכל דין אחר.

18. רשאי השופט המנהל את החקירה המוקדמת לאסור כל פרסום של הליך לפי הוראות פרק זה שהתנהל בפומבי, ולפי בקשת הנאשם רשאי השופט המנהל את החקירה המוקדמת להתיר פרסום של הליך לפי פרק זה שהתנהל בדלתיים סגורות; המפרסם דבר על הליך לפי פרק זה בניגוד לאיסור או בלי היתר לפי סעיף זה, דינו – מאסר ששה חדשים.

פרק שלישי : חקירת סיבות מוות

19. מת אדם ויש יסוד סביר לחשש שסיבת מותו אינה טבעית או שמותו נגרם בעבירה, וכן מת אדם בהיותו נתון במעצר או במאסר או בהיותו מאושפז בבית חולים לחולי נפש או במוסד סגור לילדים מפגרים, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, קצין משטרה, רופא או כל אדם מעוניין, לבקש מאת שופט של בית משפט השלום שכתחום שיפוטו אירע המוות או נמצאת הגוויה (להלן – שופט חוקר) לחקור בסיבת המוות. בסעיף זה, "אדם מעוניין" – בן זוגו של הנפטר, הוריו, הורי הוריו, צאצאיו, אחיו ואחיותיו.

² חוקי א"י, כרך א', פרק ל"ג, עמ' 431.
³ ע"ר 1944, תוס' 1 ט"ז 1359, עמ' 57.

20. משהוגשה בקשה לפי סעיף 19, לא יעשה אדם דבר בגוויה בלי הוראה או היתר של השופט החוקר. שטירת הגוויה
21. המוצא חלל חייב להודיע על כך מיד למשטרה. כיימצא חלל
22. מת אדם בהיותו נתון במעצר או במאסר או בהיותו מאושפז בבית חולים לחולי נפש או במוסד סגור לילדים מפגרים, חייב הממונה על המקום שבו היה נתון או מאושפז להודיע על כך מיד למשטרה. טוות במוסד סגור
23. העובר על הוראות הסעיפים 20, 21 או 22, דינו – מאסר שלושה חדשים. עונשין
24. השופט החוקר יחקור בסיבת המוות, ורשאי הוא לערוך חקירה זו בפומבי או בדלתיים סגורות, או חלקה בפומבי וחלקה בדלתיים סגורות. פומביות
25. לענין הזמנת עדים וגביית עדות, דין השופט החוקר וסמכויותיו כדינו וכסמכויותיו של בית משפט שלום בענין פלילי. סמכויות עור
26. שופט חוקר רשאי, אם הדבר דרוש לכירור סיבת המוות בחקירה לפי סעיף 19, לצוות על בדיקתה או ביתורה של הגוויה על ידי רופא או מומחה אחר, על דחיית הקבורה עד לאחר הבדיקה או הביתור, או על פתיחת הקבר והוצאת הגוויה לשם ביצוע הבדיקה או הביתור. בדיקת הגוויה
27. על צו לפתיחת קבר לפי סעיף 26, רשאי כל אדם מעונין, כמשמעותו בסעיף 19, וגוף מוכר, כמשמעותו בתקנות האנטומיה והפתלוגיה, תשי"ד-1954, 4, לערער לפני בית המשפט המחוזי. ערער על צו פתיחת קבר
28. הוראות חוק האנטומיה והפתלוגיה, תשי"ג-1953, 5, יחולו, בשינויים המחוייכים לפי הענין, גם על בדיקה וביתור לפי סעיף 26. תחולת חוק האנטומיה והפתלוגיה, תשי"ג-1953
29. הודיע פרקליט מחוז לשופט חוקר, בכתב, שנגמרה הודעת אישום או שהוגש כתב אישום בקשר עם מקרה המוות הנמצא בחקירתו, יפסיק השופט את חקירתו. הפסקת חקירה
30. שופט חוקר רשאי להחליט – תוצאות החקירה
- (1) כי הראיות שהובאו לפניו יש בהן כדי להוכיח סיבת המוות, ומה הן תוצאות חקירתו;
- (2) כי הראיות שהובאו לפניו אין בהן כדי להוכיח סיבת המוות;
- העתק החלטתו ימציא החוקר למשטרה וללשכת הבריאות המחוזית.
31. היה שופט חוקר סבור כי סיבת המוות הוכחה, רשאי הוא לסרב לקבלת ראיות נוספות, ואם היה סבור כי סיבת המוות לא הוכחה, רשאי הוא לדחות את המשך החקירה עד שיובאו לפניו ראיות נוספות. הפסקת החקירה ודחייתה
32. נראה לשופט החוקר, כי הראיות שהובאו לפניו יש בהן כדי להוכיח לכאורה שנעברה עבירה על ידי אדם פלוני, רשאי הוא לצוות שפרקליט מחוז יאשימו לפני בית משפט בשל אותה עבירה; ובלבד שהשופט החוקר לא יתן צו לפי סעיף זה אלא אם נתן לאותו אדם הזדמנות להשמיע טענותיו ולהביא ראיותיו לפניו. צו אישום
33. נתן השופט החוקר צו לפי סעיף 32, יגיש פרקליט המחוז כתב אישום לבית המשפט, ולא תהא זכות לבקש חקירה מוקדמת. אישום ללא חקירה מוקדמת

4 ק"ת 417, תשי"ד, עמ' 334.
5 ס"ח 134, תשי"ג, עמ' 162.

34. נתן השופט החוקר החלטה לפי הסעיפים 30 או 32, רשאי היועץ המשפטי לממשלה לבקש ממנו לחזור ולחקור ולקבל ראיות נוספות, ובלבד שבקשה כאמור לא תוגש לאחר שעברו חמש שנים מתאריך ההחלטה.

35. דין צו שופט חוקר לפי סעיף 32 כדין צו מעצר עד לאחר בירור דינו של הנאשם; אך אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות פקודת הפרוצידורה הפלילית (מאסר וחיפוש שים), או מהוראות פקודת השחרור בערבות, 1944, או מכל דין אחר.

36. רשאי השופט החוקר לאסור כל פרסום של הליך בחקירת סיבת מוות, שהתנהלה בפומבי, ורשאי הוא להתיר פרסום בדבר חקירה בסיבת מוות שהתנהלה בדלתיים סגורות; המפרסם דבר על חקירה בסיבת מוות בניגוד לאיסור או בלי היתר לפי סעיף זה, דינו – מאסר ששה חדשים.

פרק רביעי: הוראות שונות

37. בטלים – ביטולים

- (1) סעיפים 5 עד 26 ו-28(1), 28(5), 28(6), 28(7), 28(8), 28(10), 59(3), 74, לפקודת הפרוצידורה הפלילית (שפיטה על פי כתב האשמה)⁶;
- (2) פקודת חוקרי סיבות מוות⁷;
- (3) תקנות חוקרי סיבות מוות⁸.

38. פקודת הפרוצידורה הפלילית (שפיטה על פי כתב האשמה). תתוקן כך: תיקונים

- (1) בתנאי המגביל של סעיף קטן (2) לסעיף 31, יימחקו המלים "שאינה נתמכת בעדות שנבנתה בפני שופט השלום או";
- (2) בסעיף 38, במקום המלים "אדם שלא העיד בחקירה מוקדמת, לא תקראה הקטיגוריה להעיד במשפט" יבואו המלים "התנהלה חקירה מוקדמת כמשמעותה בחוק לתיקון סדרי הדין הפלילי (חקירת פשעים וסיבות מוות), תשי"ח-1957, ולא הובאה לפני השופט המנהל את החקירה עדותו של אדם פלוני או הודעתו במשטרה, לא תקראהו התביעה להעיד במשפט".

39. החלה חקירה מוקדמת או חקירה בסיבת מוות לפני תחילתו של חוק זה, רשאי מי שהתחיל בחקירה המוקדמת או בחקירת סיבת המוות, הכל לפי הענין, להוסיף ולחקור לפי הדין שהיה קיים ערב תחילתו של חוק זה, ולא תישמע טענה שלפי הוראות חוק זה לא היתה סמכות לחקור או שהיה פגם בחקירה.

40. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה ורשאי להתקין תקנות לביצועו, ובין השאר תקנות בדבר – ביצוע ותקנות

- (1) סדרי דין ונוהג בהליכים לפי חוק זה;
- (2) דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה של עדים שהוזמנו להעיד ושכר טרחה של רופאים ומומחים.

41. תחילתו של חוק זה ביום א' באדר תשי"ח (21 בפברואר 1958). תחילה

פנחס רוזן
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

⁶ חוקי א"י, כרך א', פרק ל"ו, עמ' 446.
⁷ חוקי א"י, כרך א', פרק כ"ו, עמ' 367.
⁸ חוקי א"י, כרך ג', עמ' 1665.